

Тому що соціальний захист – страхування робітника, дуже дороге задоволення, і тому в сучасному світі роботодавці докладають зусилля для того, щоб уникнути відповідальності за дії робітника і «кинути» його напризволяще.

Література

1. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/232/94-вр>.

2. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. № 232/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

3. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49 – Ст. 536.

4. Підприємства авіаційного транспорту забезпечують соціальний захист своїх працівників [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246779153&cat_id=2484397.

УДК 347.51(043.2)

Капустяк І. О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Філик Н. В., к.ю.н., доцент

ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ У РАЗІ ЗАТРИМАННЯ РЕЙСУ

На сьогоднішній день питання про відшкодування шкоди, завданої у зв'язку із користуванням послугами авіакомпаній, є досить актуальне, оскільки трапляються випадки, коли особа в процесі отримання послуг щодо перевезень зазнає збитків. Надзвичайно поширеними є випадки щодо відшкодування шкоди через затримання рейсу.

Загальні засади відповідальності щодо повітряних перевезень встановлені Повітряним кодексом України, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, міжнародними угодами в сфері повітряного транспорту та спеціальними правилами.

Так, ст. 922 ЦК України встановлює відповідальність перевізника за затримку відправлення пасажирів та порушення строку доставлення пасажирів до пункту призначення, відповідно до ч. 3 даної статті визначено, що якщо поїздка пасажирів з пункту пересадки не відбулася внаслідок запізнення транспортного засобу,

який доставив його у цей пункт, перевізник зобов'язаний відшкодувати пасажирові завдані збитки [1].

Компенсацію пасажиром у разі затримки рейсу, визначає ст. 106 Повітряного кодексу України, де передбачається, що авіаперевізник повинен надати пасажиром сприяння, у виді харчування та прохолодні напої відповідно до часу очікування нового рейсу або два телефонні дзвінки або телекс-, факс-повідомлення, або повідомлення електронною поштою, якщо для цього є технічні умови аеропорту, у разі затримки рейсу:

- до двох годин - для рейсів дальністю до 1500 кілометрів;

- до трьох годин - для рейсів дальністю від 1500 до 3500 кілометрів;

- на чотири години і більше від запланованого часу відправлення - для інших рейсів, не зазначених у другому і третьому абзацах цієї частини [2].

Якщо виконання затриманого рейсу відкладається на день, наступний за днем його виконання, передбаченим розкладом і зазначеним у квитку, перевізник повинен надати пасажиром номери у готелі, харчування та забезпечити трансфер за маршрутом аеропорт - готель - аеропорт.

Якщо затримка рейсу перевищує п'ять годин, пасажиром має бути запропоновано:

- відшкодування впродовж семи днів, яке має бути виплачено готівкою, електронним банківським переказом, банківськими дорученнями або банківськими чеками чи, за наявності засвідченої у письмовій формі згоди пасажиром, у вигляді дорожніх чеків, повної вартості квитка за ціною, за якою його придбано, за невикористану частину квитка та за використану частину або частини квитка, якщо рейс більше не задовольняє потреби пасажиром, а також за потреби забезпечити зворотний рейс у початковий пункт відправлення за першої можливості;

- зміну маршруту, яка здійснюється за відповідних транспортних умов: до кінцевого пункту призначення - за першої можливості або у пізніший час за бажанням пасажиром та за наявності вільних місць [2].

Тому, якщо міжнародний авіарейс було затримано на тривалий час, а перевізник не надав належної інформації про причини затримки рейсу, не забезпечив харчуванням та питною водою, не забезпечив приміщення в готелі для очікування, у зв'язку з тривалою затримкою рейсу; не надав можливість безкоштовно зателефонувати про затримку рейсу тощо, пасажиром можуть звернутися письмово до офіційного представництва авіаперевізника

з відповідною претензією, в якій викласти скаргу на неналежно надану послугу з авіап перевезення та пропозицію надати відповідну компенсацію за порушені права пасажирів.

Також, межі відповідальності за шкоду, заподіяну внаслідок затримки під час перевезення пасажирів будь-яких рейсів, обмежується сумою 4694 СПЗ (курс МВФ до долара, євро, гривні стосовно кожного пасажирів). Але, дане положення не застосовуються, якщо буде доведено, що шкода є результатом дії чи бездіяльності перевізника, його працівників або агентів з обслуговування, вчиненої з наміром завдати шкоди, або через злочинну недбалість і з усвідомленням того, що в результаті таких дій може бути завдано шкоди, за умови, що в разі вчинення такої дії чи бездіяльності працівника або агента з обслуговування буде також доведено, що цей працівник або агент діяв у межах своїх обов'язків [3, с. 18].

Монреальська конвенція визначає, що перевізник не несе відповідальності за шкоду, заподіяну внаслідок затримки, якщо доведе, що він, його службовці та агенти вжили всіх заходів, які могли б бути необхідними для того, щоб уникнути шкоди, або що для нього чи для них було неможливо вжити таких заходів [4].

Тому, підсумовуючи усе вище викладене, можна зробити висновок, що на практиці найпоширенішими порушеннями прав і законних інтересів пасажирів є випадки саме скасування та затримки авіарейсів, де поширеною є проблема, що особі неналежним чином відшкодовують завдану шкоду або відмовляють у її виплаті. Але, оскільки Україна обрала шлях євроінтеграції, то мають бути встановлені і дотримані відповідні міжнародно - правові норми у тому числі щодо відшкодування шкоди пасажирам у зв'язку із затриманням рейсу.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page>.
2. Повітряний кодекс України 19 травня 2011 р. № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3393-17/page>.
3. Вельцен В. С. Окремі проблеми правової регламентації повітряних перевезень в Україні / В. С. Вельцен // Економічна теорія та право. – 2015. – № 4. – С. 17-19.
4. Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень від 17 грудня 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_594.